

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P. K. O. Nr. 151.100.

5000 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie Mk. 90.000. z odnoszeniem do domu Mk. 100.000. Zamiejscowa Mk. 100.000. Zagranicą Mk. 160.000

Nr. 246 — Rok VI.

Kraków, Poniedziałek 8 października 1923 r.

Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Prawda nasza --- ich kłamstwa.

Wywiad z posłem na Sejm Stanisławem Rymarem.

Kraków, 7 października.

Korzystając z przelotnego pobytu w Krakowie posła na Sejm, p. Stanisława Rymara, zwróciłem się doń z prośbą o informacje w najważniejszych sprawach polityczno-finansowych o charakterze państwowym. Poseł Rymar, który jest doskonale obznajomiony z temi sprawami tem więcej, że jest członkiem prezydium sejmowego klubu poselskiego Związku Ludowo-Narodowego, z wielką życzliwością udzielił nam następujących informacji.

— Ile jest prawdy w pogłoskach o zamierzonej dymisji całego gabinetu, względnie rozbić się większości rządowej?

— Wszelkie pogłoski — oświadczył nam w odpowiedzi poseł Rymar — o dymisji rządu, albo też o rozbić się sejmowej większości są zmyślane! Mogę stwierdzić stanowczo, iż we wszystkich czterech stronnictwach, popierających rząd, zapadły jednomyślne uchwały, zapewniające rząd o bezwzględnej poparciu go w nadchodzącej sesji sejmowej. Przedwczoraj przesi czterech klubów jawili się w prezydium Rady ministrów, aby oficjalnie te uchwały swoich klubów zakomunikować szefowi rządu, p. Witosowi.

— W czasie dwudniowych obrad, w których wzięli udział zarówno ministrowie parlamentarni, jak pełne prezydium czterech klubów sejmowych, uzgodniony został całkowicie plan działania na najbliższą sesję sejmową. Te właśnie obrady dają w rezultacie najmocniejszy dowód, że na jakiegokolwiek zmiany w gabinecie bynajmniej nie zanosi się. Wszyscy ministrowie pozostaną na swoich posterunkach! W szczególności, wszelkie pogłoski o tem, jakoby ustąpić miał minister skarbu p. Kucharski, a w jego miejsce przyjąć miał, albo p. Michalski, albo nawet p. Korfanty, są choćby dlatego nieprawdziwe, że obaj wymienieni posowie brali udział we wszystkich konferencjach i plany rządu, oraz sanacji skarbowej całkowicie akceptowali. Także wiadomości o usunięciu z gabinetu min. spraw zagranicznych, dra Marjana Seydy są nieprawdziwe. Prezes Roman Dmowski, jak i wszyscy członkowie Związku Ludowo-Narodowego mają pełne zaufanie do min. spraw zagranicznych, a świadczy o tem chociażby jednomyślna uchwała pełnego klubu, powzięta w ub. piątek.

— Wszelkie wiadomości o rozbić się czy rozłamach w poszczególnych klubach sejmowej większości, są tylko zrodzone w mózgach niechętnych rządowi, a drobne tarcia osobistej natury bywają wydymane sztucznie ponad wszelką miarę.

Wolno mi stwierdzić, że w żadnym klubie większości sejmowej niema dziś materiału do secesji i istotnego powodu, ażeby zgodna wśród siebie dotychczasowa większość miała dobrowolnie rezygnować z władzy.

Komużby zresztą dzisiejsza większość oddać miała ową władzę? Nowej większości zupełnie niema i w dzisiejszych warunkach jest ona absolutnie niemożliwa. Natomiast możliwym jest realnie tylko wciągnięcie reszty posłów polskich, stojących dziś po lewicy, do twórczej współpracy nad sanacją skarbu.

— Zna pan pisał zapewne, skoro mowa o sanacji skarbu, namiętne krytyki lewicowe programu sanacyjnego min. Kucharskiego?...

— Tak! Innego jednak programu sanacji skarbu jak ten, który wykonuje minister skarbu, niema. Stwierdzić mogę stanowczo, że ani prawica, ani lewica innego lub lepszego programu nad ten nie posiada. Czy ministrem skarbu będzie p. Kucharski, Michalski czy Diamand — każdy z nich musi

zrobić o samo. Niech za dowód posłuży fakt, że ze strony lewicowej nie zgłoszono żadnego wniosku specjalnego, dotyczącego sanacji skarbu.

— Jak się przedstawia sprawa pożyczek zagranicznych?

— Sanacja skarbu i jej szybkie tempo zależy od pożyczek zagranicznych. Oczywiście. Tak było we wszystkich państwach zniszczonych wojną i tak być musi w Polsce, jeśli szybko wyjść mamy z chaosu.

Mogę Pana w każdym razie zapewnić, że pożyczka, a względnie gwarancja bankowa grupy Morgana jest delinitywnie zrealizowana i podpisana; że pożyczka u rządu francuskiego na potrzeby armji jest także ostatecznie załatwiona a, raporty, jakie w dniach ostatnich otrzymał minister skarbu z Anglii, świadczą, że pożyczka angielska konsumpcyjna dochodzi do skutku i dojdzie!

W tych warunkach nie znam więc przyczyny dość poważnej do radości prasy lewicowej, jakoby pożyczki były zachwiane. Na chaosie walutowym ucierpią przecież także i zwolennicy lewicy, nie wiem więc, czy wypada, ażeby przywódcy lewicy i jej prasa cieszyły się z tej choroby...

— Jakież są przyczyny ostatnich skoków walutowych?

— Dla ogółu przyczyny te są dość niezrozumiałe. Jest ich wiele, podam niektóre. Nad mar-

ką naszą zaciążyły ostatnio wypadki polityczne w Niemczech. Wszakże zanosi się tam na wojnę domową północnych, mocno bolszewiczających Niemiec z południowymi, monarchicznymi. Czyż nie jest logiczny stąd wniosek, że bolszewicy zechcą tu odegrać czynną rolę? A jeżeli tak, to chmury zamieszek wojennych i socjalnych wiszą i nad Polską. Ten nastrój przewrotowy czujemy także i w Polsce, czuje go rząd a, płochliwy Izrael reaguje paniką giełdową.

Plotki o rozbić się pertraktacji o pożyczki zagraniczne — to drugi motyw.

Trzecią przyczyną spadku marki polskiej, to oczywiście dalszy druk banknotów.

Czwartym powodem, to niechęć żydowskiego świata do obecnego rządu i próby, podejmowane z ich strony, ażeby w dzisiejszych ciężkich warunkach dla rządu i społeczeństwa wyłowić dla siebie jak największe ustępstwa.

Panika giełdowa nie wyprowadzi jednak rządu z równowagi. Ostatnie prace przedwstępne dla utworzenia Banku emisyjnego, zrównoważenie budżetu i wprowadzenie dużych oszczędności są na ukończeniu.

Sesja sejmowa, która rozpoczyna się we wtorek, da społeczeństwu dokładny obraz planów i prac, podjętych przez rząd i sejmową większość. Społeczeństwu jest tymczasem potrzebna duża doza wytrzymałości i silnych nerwów. Okazywało ono w znacznie gorszych sytuacjach zdumiewającą siłę, dziś kiedy zbliżamy się do lepszego jutra, musi ono zdobyć się jeszcze na jeden ciężki, ale owocny wysiłek.

W przededniu nagłego spadku obcych walut.

Znamienna uchwała kupców warszawskich.

WARSZAWA. (AW). Na konferencji kupców warszawskich z przedstawicielami P. K. K. P. zebrani kupcy polscy zdecydowali, że wobec zapowiedzi przez Rząd stabilizacji marki polskiej, kupowanie walut obcych w obecnej chwili celem pokrywania zobowiązań zagranicznych, może przyczynić się do poważniejszych strat dla kupców, ze względu na przewidywany raptowny spadek tych walut.

P. H. Young jedzie do Polski ozywiony jak najlepszymi chęciami.

Mowa p. Younga do swych wyborców przed wyjazdem do Polski. — W Polsce zabawi 2 miesiące. — 8 b. m. przyjedzie do Warszawy.

Londyn. (PAT).

Przed wyjazdem do Polski, poseł Hilton Young wypowiedział na wielkim wiecu w swoim okręgu wyborczym Norwich, mowę polityczną na temat odbudowy Europy, jako nieodzownego czynnika ekonomicznej równowagi Anglii.

Przechodząc do swojej wizyty w Polsce, powiedział Hilton Young między innymi, co następuje:

Moim zdaniem żaden poseł parlamentarny nie powinien oddalać się ze swego posterunku bez bardzo ważnych powodów, nie poinformowawszy swoich wyborców, dlaczego to czyni i nie wybadawszy ich opinii, czy zgadzają się z nim, że tak uczynić powinien. Powody, dla których będę nieobecny na początku przyszłej sesji, są następujące:

Rzeczpospolita Polska posiada wszelkie widoki przyszłego dobrobytu, jestem pewny, że wszyscy liberałowie ozywieni są sympatjami dla tego dzielnego narodu, który w umiłowaniu niepodległości przeżywał zwycięsko sto pięćdziesiąt lat obecnej tyranji

i prześladowań. Kilka miesięcy temu nasz prezydent ministrów był łaskaw oświadczyć mi, że jego zdaniem mógłby oddać pewne usługi Państwu Polskiemu, gdybym przyjął zaproszenie, które rząd polski wystosował do posiadających odpowiednie kwalifikacje Anglików, aby odwiedzić Polskę i służyć rządowi polskiemu radami, co do planu reform finansowych, które rząd ten zamierzył. Wykonanie tego zadania wymaga blisko 2-miesięcznej nieobecności. Otrzymałszy taką propozycję czułem, że jeżeli mógłbym dać pewną pomoc, byłoby błędem, gdybym odmówił, ponieważ obowiązkiem każdego jest uczynić wszystko możliwe, aby dopomóc tak dzielnemu narodowi i ponieważ dobrobyt Polski najściślej związany jest z dobrobytem naszego własnego kraju. Czułem, że obowiązkiem moim jest uczynić wszystko, co leży w mojej mocy, aby doprowadzić stosunki przemysłowe

Finanse w Europie wschodniej z powrotem do zdrowego stanu. Zapytuję Panów dzisiaj, czy uważacie, że czynię słusznie. Sądzę, że naogół mam słuszną rację, decydując się poświęcić dwa miesiące dla celu, do którego mnie powołano.

Burliwymi oklaskami zebranie wyraziło posłowi Youngowi swoje uznanie.

Wieczorem poseł Hilton Young wyjechał do Warszawy.

Warszawa (AW).

Hilton Young przybywa do Warszawy dnia 8.

Metropolita Szeptycki we Lwowie.

W piątek popołudniu powrócił metropolita Szeptycki do Lwowa. W podróży towarzyszył mu biskup Polkowski. Przy przyjeździe metropolity nie odbyły się żadne uroczyste powitania.

Giełda.

Warszawa PAT.

Wahaty. Dolary Stanów Zjednoczonych 530.000, sprzedaż 555.000, kupno 525.000, frank złoty 102.300.

Zurych (PAT).

Zamknięcia giełdy. Berlin 0.000.0008,5, Holandia 219 i trzy czwarte, Nowy York 559, Londyn 25.47, Paryż 33.10, Medjolan 25.20, Praga 16.50, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.57, Belgrad 6.43, Sofja 5.45, Warszawa 0.0007, Wiedeń 0.0078 i pięć ósmych, austr. korona stemplowana 0.0079.

NADESLANE.

Krakowskie pralnie, czyszczalnie i farbiarnie

ZAWIADANIA

Gwałtowna dewaluacja i nią wywołane stosunki, zmuszają naszą gałąź przemysłu do

wprowadzenia zapłaty z góry

albowiem przez wyznaczenie cen z góry a pobieranie zapłaty jak dotąd przy odbiorze przedmiotów (nie rzadko nawet po kilku miesiącach) dostawialiśmy często kwoty ułamkowej wartości naszych właściwych wydatków.

Klijentom, niechcącym płacić z góry, liczymy ceny w dniu odbioru obowiązujące.

UWAGA! Bielizna i odzież wykończona, zalegająca w pralniach a nie wykupiona do 3 dni od tego zawiadomienia, będzie podlegała cenom obowiązującym w dniu wykupu. 6089

GLÓWNA WYGRANA

MILJARD MAREK

Wszystkie wygrane razem przeszło 33 miliardy marek. Co drugi los wygrywa.

Ciągnięcie losów klasy I-szej 8 Państwowej Loterii Klasowej dnia 15 i 16 listopada 1923 r.

Ceny losów: poczwórny 120.000 Mk., potrójny 90.000 Mk., podwójny 60.000 Mk., pojedynczy 30.000 Mk.

Losy są do nabycia u

Braci SAFIER, KRAKÓW

PLAC DOMINIKAŃSKI L. 1.

Zamówienia listowne zatapia się odwrotnie. 6084

ZA BRYLANTY, PERŁY I ZŁOTO

płaci najwyższe ceny firma:

FEISENBAUM I FUTTERWEIT dawniej KRENGEL

Kraków, ul. Grodzka 29. 6087

Szacuje darmo i na żądanie w domu.

Prym. Dr. STANISŁAW ŁAPIŃSKI

POWRÓCIŁ

Kraków, ul. Florjańska L. 31. — Telefon 3353.

Dr. med. I. JURKOWICZ

b. sekund. szpitala wiedeńskiego

ord. w chorobach wewnętrznych od 3—5.

ulica św. Filipa L. 11. — Telefon Nr. 3430.

Waloryzacja podatków i daniny

jest przedmiotem obrad Rady Ministrów.

(Telefonem od własnego koresp.).

Warszawa.

W ministerjum Skarbu odbyła się wczoraj konferencja wewnętrzna pod przewodnictwem p. ministra Kucharskiego w sprawie waloryzacji podatków. Ustalono brzmienie odpowiednich ustaw, które w najbliższych dniach będą przedłożone Radzie Ministrów do zatwierdzenia.

Zwzględnienie na nawał pracy w przyszłym tygodniu,

zwyčajne posiedzenie Rady Ministrów odbędzie się dziś (tj. w niedzielę) o godz. 6 wieczór. W porządku dziennym jest dalsza dyskusja nad projektami ustaw, wniesionych przez rząd poprzedni, oraz dyskusja nad statutem organizacyjnym Ministerstwa robót publicznych waloryzacji podatków i daniny (tj. o zapleczeniu ich przed dewaluacją).

Bony cukrowe.

(Telefonem od własnego koresp.).

Warszawa.

Związek cukrowników zwrócił się do Ministerstwa Skarbu z propozycją wydania bonów „cukrowych“. Propozycję swą uzasadniają przemysłowcy tem, że w najbliższej przyszłości będą musieli zapłacić plantatorom za buraki sumę, zbliżoną do ogólnej sumy banknotów będących w obiegu. Dotychczasowe emi-

sje banknotów wynoszą — jak wiadomo — 10 tysięcy miliardów (10 biljonów), cukrownicy zaś muszą zapłacić za buraki 7 tysięcy miliardów (7 biljonów) Mk. Celem ulżenia rynkowi pieniężnemu, proponują cukrownicy wypuszczenie bonów cukrowych, które będą papierami o stałej wartości.

Stresemann chciał oszukać aliantów!

Polityka Stresemanna polityką obłudy. — Aljanci zachowują nadal rezerwę w stosunku do Niemiec. — Oszukują [oni] czynów, a nie słów!

Praga. (AW).

Donoszą z Paryża, iż dymisja koalicyjnego gabinetu w Niemczech i wystąpienie z rządu socjalistów wywarło nader złe wrażenie w francuskich kołach oficjalnych. Jakkolwiek wstrzymują się one jeszcze z wydaniem ostatecznego o tem sądu, to nie mniej zaznacza się w Paryżu przekonanie, że Francja jest świadkiem dokonywanego się w Niemczech powrotu reakcji do steru. Co się tyczy stanowiska wobec obecnego kursu polityki reparacyjnej Niemiec, to ostatnio ujawnione tendencje dra Stresemanna usunęły jeszcze i tę resztkę zaufania, z jakim mogły się do kanclerza odnosić rządzące sfery Francji i Belgji. Mnożą się już teraz głosy, zarzucające nawet dr. Stresemannowi uprawianie polityki obłudy. Kanclerz bowiem zamiast dążyć do uznania zobowiązań

niemieckich, wypływających z Traktatu wersalskiego, usiłował oszukać Aljantów. To też w Paryżu wyraźnie dają do zrozumienia, że kanclerz pomylił się, jeżeli sądził, iż samem tylko cofnięciem rozporządzeń w sprawie biernego oporu zadowolni oba mocarstwa.

W związku z dotychczasowym rozwojem sytuacji w Niemczech, odbyła się onegdaj konferencja gabinetu ufrancuskiego pod przewodnictwem Milleranda.

Jak z jej rezultatów wnosić można, rządy sprzymierzonych, a w szczególności rząd francuski, są zdecydowane zachować nadal swoją rezerwę w stosunku do Niemiec. Uważają one bowiem, że w obecnych warunkach jest wprost nakazem chwili nie tylko wyczekanie czynów ze strony Niemiec, ale i odnośnienie się z nieufnością do ich polityki.

Ex-cesarzowa Zyta przybyła do Monachjum!

Londyn. (AW).

„Sunday Express“ donosi z Monachjum, że przybyła tam incognito ex-cesarzowa Zyta, aby wejść w

kontakt z Wittelsbachami. Korespondent tego pisma twierdzi, że informacji tej udzielił mu przyboczny adiutant Hittlera, Esser.

Ubranie w Niemczech kosztuje 15 miliardów.

Berlin. (PAT).

Z powodu ponownej dużej zwwyżki walut zagranicznych podniosły się wczoraj bardzo znacznie ceny artykułów żywnościowych.

Chleb nierejonowy kosztuje dzisiaj ** miliony marek, jajo 15 milionów, cetrnar metryczny brykie-

tów kosztuje dzisiaj 246 milionów marek. Podwyższone zostały także opłaty pocztowe. Opłata pocztowa za pocztówkę wynosi 1 milion marek, za list 5 milionów mk. Ubranie można było wczoraj dostać w Berlinie za 15 miliardów marek.

4-godzinny strajk krakowskich maszynistów kolejowych.

Kraków, 7 października.

Wczoraj o godz. 2 popołudniu mieszkańcy Krakowa usłyszeli przeciągły gwizd syren, który zaalarmował całe miasto. Okazało się, że głosy syren oznajmiły o rozpoczynającym się strajku kolejowym w Krakowie. I rzeczywiście punktualnie o godz. 2 popołudniu maszyniści kolejowi na wszystkich dworcach krakowskich rozpoczęli strajk. Postanowiono tylko puścić pociągi szkolne, aby dzieci z prowincji mogły powrócić do Krakowa do domu. Również na główny dworzec krak. przybył pociąg robotniczy z Fodgórza-Płaszowa z pracownikami, zajętymi w warsztatach kolejowych w Płaszowie. Do godz. 5-tej wieczorem nie odszedł żaden pociąg osobowy z dworca głównego w Krakowie, jak również i pociągi towarowe. Po godz. 5-tej wieczór puszczono pociąg robotniczy do Żywca. Kasy kolejowe były nieczynne.

Personal ruchu stał na swych stanowiskach. Na dworcu gromadziły się tłumy podróżnych, zaskoczonych nagłym strajkiem.

Około godziny 6 wieczór maszyniści, otrzymawszy telegraficzne wiadomości, że ani Poznań, ani Warszawa nie strajkuje, wrócili do pracy.

Jak się dowiadujemy, strajk rozpoczął się w warsztatach kolejowych, gdzie pracuje wielu Czechów, których nie można podejrzewać o sympatje dla Państwa Polskiego, choć im chleb polski smakuje.

Do czego prowadzą strajki, organizowane przez żywo antypaństwowe, mieliśmy wczoraj typowy obraz: 1 kg. mąki, który kosztował przedpołudniem 23 tysięcy marek został popołudniu — na wiadomość o strajku kolejowym — wyрубowany przez paskarzy na 75 tysięcy marek. Strajkujący działają nieraz w dobrej wierze, iż w ten sposób uzyskają polepszenie bytu, ale agitatorowie, stojący na żołądku wrogów Państwa, wiedzą doskonale, że każdy strajk, a zwłaszcza kolejowy, powoduje natychmiast szaloną zwwyżkę artykułów pierwszej potrzeby, i kosztem najbiedniejszej, tj. nie posiadającej zapasów ludności, nasyca kieszonki nieustraszonych paskarzy.

Odzis sa wialce, które za takie rzeczy nie karzą!

Od poniedziałku dnia 8 do soboty dnia 13 b. m.

Wspaniały sensacyjny dramat francuski „Gaumont“ w Paryżu, p. t.

„MEKTOUB“

Tragiczne przygody awanturników europejskich w Afryce.

„MEKTOUB“ to przekleństwo rzucone przez mahometan.

Przepiękne zdjęcia z natury. — Świetna gra artystów.

K
I
N
O

W
A
N
D
A

Nadużycia w sądownictwie i więziennictwie.

Na każdym kroku niedbałość o Skarb Państwa. — Niezbyt chlubne wyniki rewizji Najwyższej Kontroli w więziennictwie polskim. — Jak Skarb Państwa tracił miliony? — Dziś za to odpokutujemy drożyzną i spadkiem marki.

Kraków, 7 października.

Sensacyjne wyniki rewizji przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli Państwa w całym szeregu ministerstw uzupełnić należy jeszcze wynikami rewizji w naszym ministerstwie sprawiedliwości.

A więc jak zwykle, cały szereg niesprawiedliwości. W wydziale gospodarczo-skarbowym ministerstwa brak inwentarza, brak należytej kontroli przy otrzymywaniu i wydawaniu materiałów opałowych, brak należytego usprawiedliwienia w poszczególnych wypadkach sum wypłaconych tytułem zaliczek na koszty podróży i inne wydatki.

W dziale więziennictwa znajdujemy również cały szereg nadużyć. I tak niektóre więzienia wdzierzały warsztaty pracy prywatnym przedsiębiorcom na warunkach niekorzystnych dla skarbu. N. p. warsztaty koszykarskie w Kowlu zostały oddane w dzierżawę za opłatą

OD 150—600 Mkp. OD JEDNEGO WIĘZNIĄ zatrudnionego dziennie, warsztaty zaś stolarskie przy więzieniu w Łucku oddano w eksploatację prywatnemu przedsiębiorcy za opłatą po 300—500 Mkp. dziennie od jednego więźnia.

Również wskutek zbyt późnego nabycia koców przez departament więzienny narażony został skarb państwa na

POWAŻNE STRATY.

W preliminarzu budżetowym Min. Sprawiedliwości na rok 1922 przewidziany był mianowicie zakup 5.700 koców po cenie 2.900 Mkp. za sztukę, kocy te jednak w ogólnej ilości 6.000 sztuk, nabył departament dopiero późną jesienią roku 1922, przy czym płacił już za nie po 4.300, 4.900 i 8.850 Mkp. za sztukę.

Tak znaczna strata dla skarbu powstała wskutek zwlekania z zakupem koców, do późnej jesieni kiedy już trudno było je dostać.

Pracownice krawieckie sporządzały zbyt wielką ilość ubrań więziennych i to bez ścisłych wskazówek co do ich rozmiaru, tak, że znaczna ilość ubrań szła na marne.

Kontrola urzędów więziennych ujawniła uchylenia i nieprawidłowości o charakterze wspólnym prawie

DLA WSZYSTKICH WIĘZIEŃ,

a mianowicie: wadliwe prowadzenie ksiąg rachunkowych, nieprawidłowy wymiar poborów służbowych, wadliwe prowadzenie ksiąg inwentarзовych i magazynowych, a wskutek tego niezgodność pomiędzy stanem faktycznym, a pozycjami zapisów ksiązkowych, nieopłacanie częstokroć należności za mieszkania, zajmowane przez personal więzienny, użytkowanie przezeń mebli i sprzętów, pozostałych po okupantach i stanowiących własność Skarbu, brak opłat stemplowych, dokonywanie zakupów w większych ilościach nie z pierwszej ręki, lecz u pośredników i bez ogłaszania konkursu na dostawę.

W dziale sądownictwa stwierdzono nieprawidłowy wymiar poborów skarbowych oraz djet i kosztów podróży, zwroty zaliczek po upływie terminu, nieterminowe przelewanie wpływów do kas skarbowych, nieprowadzenie ewidencji obrotu materiałów opałowych itd.

Na wielkie straty narażily Skarb Państwa załegłości w obliczaniu i ściąganiu opłat sądowych, ujawnione w sądach powiatowych w Gnieźnie, Ostrowie, Lesznie, w sądzie apelacyjnym w Lublinie i sądzie okręgowym w Kielcach.

Na szczególniejsze podkreślenie zasługują fakty, ujawnione przez kontrolę

W SĄDACH POKOJU I-GO I II-GO OKRĘGU W KIELCACH,

które, jeżeli w ostatecznym wyniku nie pociągnęły za sobą straty dla Skarbu, to tylko jedynie na skutek ingerencji kontroli. Dotyczy to mianowicie sędziów pokoju, którzy nabywali skonfiskowane na rzecz Skarbu na zasadzie wyroków sądowych różne artykuły i przedmioty z pominięciem obowiązujących przepisów przy sprzedaży majątku skarbowego.

W kasie sądu pokoju II okręgu w Brześciu ujawniono

BRAK GOTÓWKI,

która została wpłacona do kasy skarbowej dopiero po dokonaniu kontroli. Sprawę tę przekazano

prokuratorowi. W sądzie pokoju I okręgu w Grodnie wykryto przywłaszczenie sobie przez sekretarza sądu pieniędzy skarbowych. Podobnie w wydziale hipotecznym w Działoszycach stwierdzono, że pisarz tego wydziału przywłaszczył sobie opłaty skarbowe. Pisarza zawieszono w urzędowaniu, a sprawę skierowano do prokuratury.

Reasumując ogólne wyniki dokonanej w okresie sprawozdawczym kontroli władz i urzędów Ministerstwa Sprawiedliwości należy przejść do

B. poseł Łuckiewicz zdradził trudowików.

Wymyśla teraz z Pragi narodowym trutniom trudowickim.

Lwów, 3 października.

Były poseł Łuckiewicz, którego partja trudowa wychwalała pod niebiosa i pasowała na bohatera narodowego, sprzeniewierzył się jej haniebnie.

Wyemigrowawszy przed więzieniem za swą działalność polityczną do Czechosłowacji, tego asyłu wszystkich „męczenników narodowych“, ściganych listami gończymi za mordy i podpalania, wyrzekł się swoich dawnych bałwochwalców a przyłączył się do ciałem, duszą i portfelem do bolszewików.

wniosku, że zarówno w dziale wymiaru sprawiedliwości, jak i więziennictwa nie zostały należycie wyzyskane niektóre źródła dochodów państwowych, a pozatem ujawniono niedość ścisłe przestrzeganie koniecznej oszczędności przy dokonywaniu wydatków rzeczowych. Dalej pobierano zbyt niskie opłaty sądowe, których nie podnoszono jednocześnie ze spadkiem waluty, wskutek czego Skarb Państwa został

POZBAWIONY POWAŻNYCH DOCHODÓW Z TEGO ŹRÓDŁA.

Jak widzimy więc Skarb Państwa naszego, z którego wszyscy zawsze umieli dobrze ciągnąć pieniądze, nigdy nie był jednak należycie zasilany pieniędzmi. Czyż dziwić się więc, że dziś z powodu takiej czteroletniej gospodarki marka polska spada, a drożyzna rośnie?!

Zasiłki w Kasach chorych podwyższono o 100 procent.

Warszawa. (AW).

Niezależnie od wydanych już zarządzeń, dotyczących kas chorych, w najbliższym czasie ukaże się rozporządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, podnoszące wysokość zasiłku wypła-

canego w czasie choroby ubezpieczonym w kasach chorych do 100 proc. wynagrodzenia, pobieranego przez ubezpieczonego, zamiast dotychczas obowiązujących 60 proc.

Ładna charakterystyka niedawnych sojuszników politycznych, a etyka rdzennie hajdamacka.

O sanację finansową samorządu.

Warszawa, 4 października.

Wobec ciężkiego położenia samorządu powiatowego i gminnego na całym obszarze Rzeczypospolitej, co znalazło swój właściwy wyraz w szeregu nadsyłanych memorjałów władz samorządowych i rezolucji na zjazdach starostów czy władz gminnych, ministerjum spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerjum skarbu zamierza odpowiednio zmodyfikować w drodze ustawodawczej przepisy uchwalonej ustawy o podatku gruntowym z dnia 15 czerwca b. r. oraz ustawę o regulowaniu podatku komunalnego z dnia 1 sierpnia b. r.

Jak wiadomo, ustawy te ograniczają dochody związków samorządowych wypływające z opodatkowania gruntów i budynków.

Wobec jednak zubożenia dzięki tym ustawom majątku samorządowego, obecnie w ostatniej już chwili poprawy w administracji państwowej, mają być ustalane pewne maksymalne stopy procentów od pobieranych przez samorząd dodatków.

Okazuje się teraz, że teoretyczne i niedbałe wprost załatwienie się z podatkami komunalnymi przez rozgraniczenie podatków, które pobiera państwo od podatków, mających utrzymywać ciała samorządowe, nie było racjonalne.

Obecnie tę fatalną pomyłkę poprawić może tylko pośpiech w uchwaleniu zwiększenia procentowej stopy od dodatków.

Groza zaniku ogrodnictwa polskiego.

Zmowa hodowców drzewek owocowych. — Grozi nam zupełny upadek ogrodnictwa. — Paule Ministerze rolnictwa, proszę zrobić porządek!

Kraków, 5 października.

Polska cierpi na chroniczny brak owoców. W czasach rozbiorów pokrywała swe zapotrzebowania w tym kierunku przez import z południowej Rosji, Węgier, Tyrolu i krajów nadreńskich.

Z chwilą stworzenia nowych granic politycznych, skończył się import i przed ogrodnictwem polskim zaświtała nowa era rozwoju.

W Polsce rzucono się do zakładania sadów owocowych. Czynili to zarówno właściciele, jak i wielcy właściciele przemieniając pola orne lub nawet nieużytki na sady. Był to objaw zdrowy i wielce korzystny dla gospodarki narodowej, gdyż jakoś polskich owoców jest tak wysoka, iż stanowić może ważny artykuł wywozu. Konjunkturę tę wykorzystali hodowcy drzewek owocowych w sposób, który wymaga najsurowszego napiętnowania. Weszli w zmowę i na odbyłym w Warszawie posiedzeniu uchwalili ceny, które przeczą wszelkiej logice i przestają w dwójnasób a często w trójnasób ceny przedwojenne.

Cennik hodowców drzewek owocowych, zarówno w Warszawie jak i na prowincji został ujednostajniony.

Na zasadzie tego iszczep gruszki i jabłoni kosztuje 2 złp., szczep śliwy 3 złp., orzecha 3 złp., brzoskwini 3 złp. 50 gr. Przed wojną cena tych samych drzewek wahał się między 40—60 kop., podczas, gdy koszt robocizny, podatków i inwentarza nie tylko nie poszły w górę, ale nie dochodzą do połowy przedwojen-

nej wartości, o czym zresztą wie każdy laik.

W porze zaczynających się robót ogrodnich i sadzenia drzewek konieczny jest apel do sfer miarodajnych, aby zajęły się bezzwłocznie żarliwością hodowców.

Niepodobna przecież dopuszczać do tego, aby rozwój ogrodnictwa polskiego utknął na martwym punkcie.

Kolonisci nasi na krębach, osadnicy wojskowi, parcelarze, wreszcie ubożsi właściciele nie zasadzą w tym roku ani jednego drzewka.

Jeśli w zarodku nie utnie się hydrze paskarskiej ła, grozi Polsce zupełny zanik ogrodnictwa, a gruska czy śliwka będzie rzadkością.

Żadne perswazje nie pomogą, trzeba silnej pięści i natychmiastowego przeciwdziałania w imię ekonomicznej przyszłości kraju.

Rząd przeciwdziała kryzysowi przemysłowemu w Łodzi

Warszawa. (AW).

Minister Pracy i Opieki Społecznej, p. Smólski, udaje się w najbliższych dniach w towarzystwie ministra Przemysłu i Handlu, p. Szydłowskiego do Łodzi, celem omówienia środków przeciwdziałania kryzysowi w przemyśle łódzkim i normalnego urnożenia miejscowych zakładów przemysłowych.

Co się dzieje w całej Polsce.

Kontrola nad ściąganiem podatków. — Płace robotników w Gdańsku. — Nareszcie zniknie sobór prawosławny na pl. Saskim w Warszawie. — Zlikwidowanie szkoły podoficerów w Grudziądzu. — Zjazd chirurgów w Poznaniu. — Emigracja do Meksyku otwarta — Wiec urzędników bankowych we Lwowie. — Wystawa drukarstwa polskiego w Zamościu. — Gdańsk a Targi Wschodnie. — Zjazd piekarzy w Warszawie. — Likwidacja departamentu śląskiego. — Nowy statut ministerstwa robót publ. — Nadużycia w P. K. U. w Warszawie. — Parlamentarzyści belgradzcy w Polsce. — Budowa gmachu ministerjum oświaty. — Sąd nad paskarzami i lichwiarzami.

Całe społeczeństwo narzeka na drożyznę, nie czyni jednak niczego, co by mogło wpłynąć na poprawę obecnych anormalnych stosunków i sanację skarbu państwa. Podatki wpływają bardzo opieszale i powolnie. Z preliminowanej sumy podatków państwowych do tej pory wpłynęła tylko jedna czwarta, przez co w skarbie — pustki. Celem unormowania tej sprawy minister skarbu, p. Kucharski zorganizuje specjalną kontrolę, aby czuwała nad ściąganiem podatków. W razie stwierdzenia opieszłości ze strony urzędnika przy wykonywaniu czynności, związanych z akcją podatkową, winny natychmiast będzie usuwany ze służby.

Od 4-go października zarobek robotnika portowego w Gdańsku wynosi pół miljarde marek niemieckich dziennie. Za każdą nadgodzinę pobiera robotnik 94 miliony, za pracę nocną 108, za pracę niedzielną 120 milionów marek za godzinę.

Ogłoszony niedawno konkurs na rozbiórkę soboru na placu Saskim w Warszawie będzie w najbliższych dniach rozstrzygnięty. Warszawska okręgowa dyrekcja robót publicznych pertraktuje już z dwiema firmami, których oferty okazały się najdogodniejsze do przyjęcia. Ministerjum robót publicznych przy ogłoszeniu konkursu postawiło jako jeden z najważniejszych warunków termin 1-go lipca 1924 r., w którym to dniu ohyda bizantyjska, szpecząca plac tradycyjny rewii wojskowych, zniknie na zawsze z powierzchni stolicy Rzeczypospolitej.

Jedna z najlepszych uczelni wojskowych, znana powszechnie w kraju, szkoła podoficerów piechoty w Grudziądzu została po przeszkoleniu tysięcy podoficerów i chorążych zlikwidowana.

Wczoraj otwarty został 20-ty z rzędu zjazd lekarzy chirurgów z całej Rzeczypospolitej w Poznaniu. Przemówienie powitalne wygłosił prezes stowarzyszenia chirurgów polskich prof. dr. Sawicki z Warszawy. Zjazd potrwa 3 dni.

"Dziennik Gdański" donosi, że emigracja do Meksyku nie jest ograniczona żadnymi przeszkodami, o ile chodzi o osoby trudniące się pracą umysłową. Rząd meksykański wymaga, aby emigrant podporządkował się ustawodawstwu meksykańskiemu, zaś przekonania religijne i polityczne nie stanowią przeszkód.

Wczoraj odbył się we Lwowie wice urzędników bankowych, na którym poruszano sprawę strajku w powszechnym Banku Związkowym. Strajk ten objął nie tylko centralę we Lwowie ale i wszystkie filje. Zebrani na wiecu po burzliwej dyskusji postanowili poprze strajkujących i uchwalili w poniedziałek jednodniowy strajk we wszystkich bankach, o ile zatarg w Banku Powszechnym nie będzie do tego czasu zlikwidowany. Gdyby zaś w ciągu 8 dni nie zadowolono postulatów urzędników tego banku, wszystkie banki lwowskie przystąpią do strajku.

W celu uczczenia pamiętki ustanowienia Komisji Edukacyjnej Narodowej i śmierci Stan. Konarskiego oraz w związku z obchodem tych rocznic, będzie otwarta w Zamościu Wystawa Druków Polskich, która obejmie okazy drukarstwa polskiego od 16 wieku do chwili obecnej. Wielka ilość eksponatów, pochodzących ze zbiorów prywatnych oraz biblioteki Kolegiaty Zamojskiej, klasztoru w Krasnobrodzie i Sokalu, ilustruje rozwój polskiego drukarstwa i polskiej książki.

Zarząd stoczni gdańskiej zawiadomił Targi Wschodnie we Lwowie, iż jeszcze w tym roku rozpocznie budowę własnego pawilonu. Pawilon ten na przyszłych targach zgromadzi eksponaty, obrazujące całą działalność warsztatów nadbałtyckich. Projekt pawilonu jest wynikiem konkursu rozpisane go przez wydział budownictwa Politechniki gdańskiej.

Cech piekarzy warszawskich zwołuje w Warszawie na dzień 8 i 9 grudnia zjazd przemysłu piekarskiego. Omawiana będzie sprawa oparcia warunków finansowych przemysłu piekarskiego na mocniejszych podstawach, oraz kwestja remontu zniszczonych podczas wojny piekarni. Ma być również omawiane utworzenie rady naczelnej polskiego przemysłu piekarskiego.

Ze względów oszczędnościowych zarządzona została likwidacja departamentu śląskiego min. przem. i handlu. Agendy tego departamentu zostaną rozdzielone pomiędzy departamenty handlowy i przemysłowy.

Został już opracowany ostatecznie nowy statut organizacyjny ministerstwa robót publicznych. Statut uwzględnił postulaty akcji oszczędnościowej, prowadzonej przez rząd Rzeczypospolitej.

Głośna sprawa przeciw 26 oskarżonym o nadużycia w P. K. U. Warszawa, przez wystawianie za łapówki fałszywych dowodów uwolnienia i demobilizacji wojskowej, rozpisana na tygodnie, doprowadziła po tygodniu do ukończenia przesłuchania oskarżonych. Obecnie przysta-

pił wojsk sąd warszawski do postępowania dowodowego, do przesłuchiwania świadków.

W połowie listopada przybywa do Polski wycieczka

59 milionów daje Polsce cło od filmów kinowych.

Kraków, 5 października.

Polskę obiegła już ciekawa wiadomość o zapowiedzianym na październik wielkim wszechświatowym kongresie kinematograficznym. Kongres ten będzie miał półurzędowy charakter. Rządy państw europejskich, amerykańskich i innych przykładają doń wielką wagę; delegaci przedstawiają na kongresie dokładne wykazy, między innymi obrazujące korzyści materialne, jakie czerpią z kinematografów poszczególne państwa.

Ciekawe są cyfry, stwierdzające ilość dochodów, jakie czerpie z kinematografii Państwo Polskie?

W roku ubiegłym u. p. sprowadzono do Polski 1050 filmów, przeciętnie w dwóch kopjach, co sta-

parlamentarystów belgradzkich. Na czele wycieczki stał nie przewodniczący skupszyny, wybitny polityk serbski Ljuba Jowanowicz.

W dniu wczorajszym ministerstwo wyznał religijnych i oświecenia publicznego objęło teren, przeznaczone pod budowę gmachu ministerstwa. Tereny te stanowią trójkąt między aleją Szucha a proponowaną nową ulicą, 100 m ma przejść przez teren koszar litewskich do ul. Marszałkowskiej. Przy tem rozplanowaniu zburzona ma być obecna szkoła sztabu generalnego.

Wczoraj rozpoczęły się w Warszawie rozprawy sądowe w sądzie dla spraw lichwiarskich przeciwko kilkudziesięciu kupcom, oskarżonym przez kom. rządu o uprawianie lichwy. Rozprawy potrwać dwa dni.

nowi 2100 kopji. Licząc, że przeciętnie kopja bez napisów wynosi 1500 metrów, otrzymamy metraż importu wyświetlonej taśmy filmowej 3,150,000 metr. Wobec tego, że przeciętnie 150 metrów taśmy waży 1 kg., wynosi suma importowej, wyświetlonej taśmy 21,000 kgr. pożytywu wyświetlonego.

Jeżeli się zważy, że cło od kilograma taśmy wyświetlonej wynosi 2,800,000 mkp., otrzymuje państwo z tego źródła dochodu, licząc w dzisiejszej walucie 59,640,000,000. (słownie 59 miliardów). I to z samych opłat celnych!

Z powyższego jasno wynika, że Państwo Polskie jest poważnie zainteresowane w rozwoju kinematografii w Polsce.

W Polsce odkryto pokłady złota.

Poznań, 5 października.

W miejscowości Rychtal w województwie poznańskim kopiący robotnicy natrafili na głębokości dwóch metrów w zliczysku czystego piasku na bryłę ważącą 3 kilogramy. Bryła ta zawierała złoto.

Nie jest to pierwsze odkrycie w Rychtalu.

Wedle tamtejszej legendy, opowiedzianej przez lud, w bardzo dawnych czasach żył chłop, który w Rychtalu kopał złoto i tak się wzbogacił, iż królowi pożyczal na wojnę z Niemcami.

Ten chłop poszedł pewnego dnia w świat i zapowiedział, iż powróci wtedy, gdy ludziom będzie strasz na bieda, aby pokazać, gdzie mają kopać złoto.

Koniec legendy czeka, aż „chłop wróci“. Tymczasem odkryciem w w Rychtalu zajął się instytut geologiczny przy uniwersytecie w Poznaniu.

Jak dotychczas stwierdzili geolodzy jest rzeczą możliwą, iż Rychtal i jego okolice zawierają mogą większe pokłady złota.

Sabotażyści ukraińscy przed sądem.

Zbir Bihun i jego spółnicy. — Podpalili klasztor, zamordowali wójta i mieli wysadzić most dynamitem.

Lwów 6 października.

Dzień wczorajszy był dziewiątym z rzędu dniem rozprawy przeciwko sabotażystom ukraińskim w sądzie lwowskim.

Wśród wielkiego zainteresowania zeznawał kom. Iwachów, powołany do rozprawy w charakterze świadka na wniosek prokuratora.

Wbrew oczekiwaniom, zeznania jego nie przyniosły wcale tak sensacyjnych szczegółów, jakich się spodziewano. Iwachów zeznał, że niedawno zgłosił się doń pewien Ukraińiec z Pragi, którego nazwiska świadek nie chce zdradzić ze względu na spodziewaną zemstę bojówkarzy, a który zetknął się w Pradze z osławionym zbrojem Bihunem, który mając na sumieniu morderstwo i sabotaże, zwił z Małopolski wschod. do Czech.

Bihun opowiedział owemu Ukraińcowi, że sam podpał klasztor Sióstr Salezjanek w Daszawie i że zamordował wójta Antonowa.

Wandaliskie rabowanie grobów na Powązkach.

Masowe rabunki nocne. — Rozbijanie pomników i grobowców. — Kto organizuje rabunki?

Od pewnego czasu warszawski cmentarz na Powązkach nawiedzany jest coraz częściej przez ohydnych złoczyńców, których nie powstrzymuje szacunek dla miejsca zmarłych, ani... strach przed duchami. Zdzierają oni z grobowców i pomników wszystko co przedstawia wartość, głównie przedmioty z brązu, mosiądzu i t. p.

Nie pomaga czujność 8 stróżów nocnych. Rabusie znając widocznie dobrze teren, potrafią usnąć czujność nawet psów stróżowych.

Ostatniej nocy okradziono kilkanaście grobowców. Z płyt i pomników porwymano kółka brązowe żelaznymi łomami, niszczone płyty kamienne i marmurowe, często całe, niezmiernie kosztowne grobowce.

Jeden ze strażników nocnych, dzięki czujności psa, wytropił złoczyńców i puścił się za nimi w pogoń. Rabuszków było kilku. Jednego z nich stróż nocny do-

pedził i schwytał. W schwytanym poznał b. grabarza cmentarnego. Załuskiego. Jak wiadomo, no przejęciu cmentarzy od magistratu, dozór cmentarny, nie mogąc poradzić sobie z ciągłymi strajkami służby cmentarnej, wydał cały prawie dotychczasowy personal magistracki. Oczywiście b. grabarz, znający do bzie teren cmentarza, umiał zorganizować rabunek grobów.

Kopiec na pamiątkę połączenia G. Śląska z Polską.

Na pamiątkę połączenia Górnego Śląska z Polską sypią dawniejsi powstańcy i górnicy w Bielszowicach w pow. rudzkiem na Górnym Śląsku kopiec z ziemi na waór kopca Kościuszki i innych.

Niepokojąca sytuacja w Indjach.

Filary W. Brytanji: dominja i Indje wschodnie. — Trzy piekące kwestje, które czekają rozwiązania: sprawy Kongresu narodowego, antagonizm między mahometanami a Hindusami, przestępstwa polityczne w prow. bengalskiej. — Trudna sytuacja Anglii wobec Indji.

Kraków.

(X) Potęga imperjum brytyjskiego wspiera się głównie na dwóch filarach, którymi są: dominja — byłe kolonie, a dziś państwa prawie samodzielne, lecz mimo tego silnie związane z metropolją wspólnością interesów — oraz Indje wschodnie — z jednej strony pierwszorzędnym rynkiem zbytu dla handlu angielskiego, dalej źródło, dostarczające surowców a wreszcie punkt oparcia, umożliwiający W. Brytanji wywieranie bezpośrednio wpływu na tok spraw politycznych i gospodarczych całej Azji.

Nie tedy dziwnego, że opinja publiczna Anglii śledzi z chorobliwą prawie nadszyczością bieg życia w tej olbrzymiej kolonii. Teraz n. p. prasa angielska poświęca mnóstwo artykułów omawianiu sytuacji w Indjach, nie kryjąc wcale jej poważnego charakteru i smutnych następstw, jakie może za sobą pociągnąć, jeżeli rządowi nie uda się znaleźć na czas rozwiązania pewnych piekących kwestyj.

Wśród tych kwestyj wysuwają się na plan pierwszy: przebieg kongresu narodowego obradującego w Delhi, zaostrenie się antagonizmu między Hindusami, a mahometanami i, nakoniec, wzmożenie się przestępstw i zamachów politycznych w prowincji bengalskiej.

Co się tyczy kongresu narodowego (parlamentu Indji), to jest on wprawdzie widowiskiem niesłychanie gwałtownych występów stronnictwa „nie—kooperatystów“ (dawni zwolennicy Ghandiego, nie chcący pracować razem z Anglikami w ciałach samorządowych i prawodawczych), ale sfery rządowe pocieszają się, iż te występy są tylko manewrem wyborczym ze względu na mające niebawem się odbyć wybory do Kongresu. Zresztą w łonie „nie—kooperatystów“ nastąpił ostatnimi czasy poważny rozłam, będący bardzo na rękę Anglikom. Mianowicie pewna ich część uznaje dotąd kierownictwo Ghandiego, odwołującego obecnie, jak wiadomo, karę więzienia i jest to część, więcej umiarkowana, podczas, gdy druga — jest za radykalną polityką bojkotu wobec Anglików, której Ghandi w tej chwili się sprzeciwia. Jak się ukształtują ostatecznie sprawy w Kongresie narodowym — to pokażą dopiero najbliższe wybory, w których — wedle przewidywań angielskich — masę ludową w Indjach wezmą, jak zwykle, słaby udział, ale których wynik dotąd jest niepewny dzięki szalonej agitacji, rozwijającej przez inteligencję hinduską i zawodowych polityków w duchu antyangielskim.

Druga z kolei kwestja — zaostrenie się antagonizmu między Hindusami a mahometanami — jest może nawet więcej niepokojącą Anglików, niż pierwsza, chociaż bezpośrednio przedstawia dla nich pewną korzyść, jest bowiem dowodem, że uległ rozbięciu jednolity front antyangielski, jaki do niedawna jeszcze tworzyli mieszkańcy Indji bez różnicy wyznania. Po zwycięstwie Turków nad Grekami, a szczególnie po zawarciu pokoju lozańskiego, uważanego w Indjach za wielkie zwycięstwo Turków nad mocarstwami europejskimi, odżył tamże ruch, mający na celu jeśli nie oderwanie od Indji prowincyj, zamieszkałych przez mahometan, to przynajmniej stworzenie dla nich wyjątkowego stanowiska. Odpowiedzią na to było odzyskanie ruchu antimahometanckiego wśród Hindusów, który był przyćmiony na czas jakiś skutkiem kombinacji politycznych. Ruch ten przybrał tak niepokojące rozmiary, że zagraża poprostu wojną domową, mogącą narazić Anglików na szereg ciężkich klopotów i to tym więcej, że agitacja bolszewicka ciągle jest czynna wśród mahometan, zamieszkałych Indje. Szczególniej „Times“ niepokoi się tem zaostreniem antagonizmu religijnego, przewidując, że może mieć dla panowania angielskiego w Indjach fatalne następstwa, jeżeli mu się odpowiednio nie zapobiegnie.

Trzecia wreszcie kwestja — wzmożenie się przestępstw i zamachów politycznych w prowincji bengalskiej — jest o tyle nie miłą dla Anglików, ponieważ wykazuje z ich strony brak myśli przewodniej w traktowaniu spraw indyjskich. Raz kierują się oni zbyt dużą pobłażliwością, a, gdy to okazuje się bezskuteczną, chwytają się znów metod drakońskich. Tak było i w prowincji bengalskiej. Naprzód orzekły tam sądy bardzo łagodnie w sprawach o zamachy i przestępstwa polityczne i to w ciągu lat ostatnich a skoro okazało się, że skutkiem tej łagodności przestępczość nie zmalała, lecz wzrasta, stosują

wprost przeciwną metodę sądzenia. Rzecz prosta, iż takie postępowanie obniża ogromnie urok władzy angielskiej, silnie atakowanej na całym półwyspie.

Na ogół sytuacja Anglii w Indjach o tyle jest trudną, bo nie może wobec nich zastosować metody, którą zastosowała wobec dominiów, a ostatnio wobec Irlandji. Ludje bowiem naturalnie nie dorosły jeszcze do samodzielności takiej, jaką posiada n. p. Australja, albo Kanada, a pod względem religijnym i etnograficznym są zlepkiem tylu przeciwnych sobie żywiołów, że musi być ktoś postronny, coby umożliwił im współżycie.

Kiedyś, w dalekiej przyszłości, być może ulegną stosunki w Indjach radykalnej zmianie skutkiem podniesienia się stopnia kultury ich mieszkańców — dotąd jednak żyją one we względnym pokoju tylko dzięki Anglikom, którzy ze swej strony znają ich wartość i słusznie się trwożą niepokojącymi wieściami, stamtąd nadchodzącymi.

Potęga ciemnoty. Obrazki z sowieckiego rajku.

Kraków w październiku.

Publicystyka bolszewicka głosi przed światem, że muzyk — to apostoł komunizmu, misjonarz świętów, twórca rewolucji. Trzecia międzynarodówka przedstawia na prospektach wspaniałe obrazy: Na polu pełnym złotych kłosów, chłop kieruje maszyną elektryczną, czytając „Kapitał“ Marksa! Czerwona idylla! poeta nowoczesnej techniki, kałmucka głowa świętego Lenina, królująca w „izbuszce“ zamiast dawnej ikony!

To powiedziawszy, przyjrzyjmy się prawdziwemu muzykowi, jakim jest u siebie.

JAK ŻYJE NAPRAWDĘ MUZYK?

Jak żyje ten wolny obywatel Rosji sowieckiej? „Towarzysz“ Nieradow pisze w „Prawdzie“: Zawsze te same chaty krzywe i zapadłe; czystość jest zbyt wyjątkowym; słoma na podłodze, a na ścianie tłoczą się dzieci, świnie i cielęta w atmosferze pełnej dymu i wstrętnych wyziewów“.

W razie choroby, przed wezwaniem znachora lub znachorki, którymi szczył się każda wieś, używają środków domowych. Najstarszy członek rodziny zawieszka na szyję cnotę kawałek papieru z modlitwą do św. Piotra; ażeby prosba była skuteczna, pacjent musi być przez 3 dni bez jedzenia i picia. Gdy ta kuracja nie pomoże, wszyscy biorą naczynia kuchenne, biją w rondle i patelnie, aby tym piekielnym hałasem „wypędzić zło“.

Inny środek, wyjątkowo skuteczny, to ciągnięcie pługa, a gdy chorego dobrze się spoci, polewają go zimną wodą i nacierają naftą i smołą.

ŚRODEK NA CHOLERĘ.

W gubernji altajskiej chłopci dla wyleczenia z cholery, zakopują żywcem psa, kota, prosię, koguta lub kurę wraz z ofiarą epidemji; djabeł, który zesłał tę klęskę, nie może się oprzeć tym czarom.

Czyż można wobec tego mówić o wpływie kultury proletarjackiej?

Kim jest dyktator Bawarii?

W chwili, gdy w Monachjum wre najzawziętsza walka z żywiołami republikańskimi, a książę Ruprecht Wittelsbach przygotowuje swą bliską koronację, zwrócić należy uwagę na walkę partji bawarskich.

Najpotężniejszym stronnictwem bawarskim są w tej chwili narodowi socjaliści, a na ich czele stoi młody przywódca, Niemiec, urodzony w północnych Czechach, nazwiskiem Adolf Hitler.

Jest on dyktatorem Bawarii.

Głównym hasłem agitacyjnym narodowych socjalistów jest antysemityzm. Propagują oni otwarcie po liwy pogromów w Bawarii.

A. Hitler wyszedł ze szkoły antysemickiej w Wiedniu i zdobył sobie w ciągu krótkiego czasu ogromny wpływ wśród bawarskiej ludności.

Argumentem jego, najczęściej używanym, nawet na publicznych wiecach jest kij, którym okłada swego przeciwnika, dążąc do wprowadzenia dyktatury w Bawarii.

Z Hitlerem pozostaje w najbliższej styczności i w trwałej przyjaźni partja bawarskich monarchistów,

Rząd bawarski konfiskuje broń socjalistom.

Z Monachjum donoszą, że w ostatnich czasach mnożyły się tam zbrojne napady, dokonywane przez socjalistyczne „Sicherheitsabteilungen“ po ulicach na przechodniów, którzy mieli odznaki innych partji. Skutkiem tego policja przeprowadziła rewizje w redakcji „Münchener Post“, w Domu Związków zawodowych oraz w kilku innych lokalach i skonfiskowała broń tam znalezioneą.

Szczególniej dużo broni i amunicji znalezione w redakcji wymienionego dziennika.

Zamach bolszewicki na państwa bałtyckie?

Ministerstwo spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych otrzymało wiadomość o zamiarach Rosji sowieckiej zmuszenia republik bałtyckich, tj. Estonji, Łotwę i Litwę do przyłączenia się do związku republik sowieckich. W tym celu rząd sowiecki ma wystosować do rządów tych republik stosowne noty, grożąc w razie odmowy skierowaniem całego tranzytu sow. przez porty morza Czarnego na południu i Piotrogród — na północy, co odbiłoby się bardzo na sytuacji ekonomicznej portów łotewskich i estońskich.

Trzy czwarte ludu ruskiego nie umie czytać, a jeżeli przypadkiem jaka gazeta zablakala się w te dzikie kąty, używają jej do kręcenia papierosów i wonnej machorki.

Prawdziwy mur chiński oddziela wieś rosyjską od frazeologii retorów moskiewskich. Najzjadlejsze wysiłki propagandy rozbijają się o bierny opór muzyka, jego upartą niechęć do komunizmu. O kilka kilometrów od wielkich miast panuje średniowiecze w całej pełni.

Potęga ciemności święci triumf niebawem.

PLWOCINA PROROKA ELJASZA.

W styczniu spadł aerolit w gubernji Carycyńskiej, we wsi, nazwanej Szaninskaja.

„Cóż dziwnego — zdecydowali chłopci — przewalili naszą wieś i teraz Pan Bóg za karę zesłał nam kamień o sześciu tysiącach pudów“.

Inni mówili, że to plwocina proroka Eljasza. Inni znów, że księżyc rozprysnął się na drzazgi. — Ale wszyscy się zgadzają, że to jest kara Boża za komunistów.

Naprawdę komisja profesorów próbowała pouczać chłopów. Pozostali sceptyczni. Wszyscy widzieli „ognistą kurę“, lecącą w powietrzu, znak apokaliptyczny.

To przepowiednia końca świata. Gramofon i telegraf — to wymysły djabelskie.

„To wszystko nieczysta siła“ — mówi muzyk. — „Nasi ojcowie powiadali, że przed końcem świata ziemia będzie okrecona drutami“.

Wszelkie usiłowania sowietów są daremne. Nic nie zdoła przekonać chłopca.

„Raboczyj Put“ opowiada jeszcze jedną historjkę:

Pewni rodzice, dowiedziawszy się, że ich córka ma narzeczonego komunistę, nietylko wypędzili konkurenta przez egzorcyzmy, ale kazali na nowo ochrzcić narzeczoną potwora z piekła rodem.

a Ludendorff jest ciągle z nim w kontakcie.

A. Hitler rozporządza świetnie zorganizowanymi bojówkami, które stoją pod komendą dawnych oficerów.

Hitler jest przeciwnikiem Prusaków i polityki Berlina. Uczuciowo łączy go bliskie stosunki z Austrią, niż z północnymi Niemcami.

Nie kryje się z tem wcale i była chwila, iż popierał gorąco połączenie się Austrii i Bawarii w jedną całość pod berłem Ruprechta.

Myśli tej przeszkodziły konjunktury polityki międzynarodowej, w każdym razie A. Hitler myśli swej dotąd nie zaniechał.

Na obecnego dyktatora Bawarii zasadzali się już nieraz jego przeciwnicy polityczni — z każdej jednak zasadzki wychodził obronna ręką, zyskując sobie tem większą jeszcze popularność.

Politycy Rzeszy niemieckiej liczą się poważnie z dyktatorem, który jest solą w oku Berlina.

Wiedzą, że na jego rozkaz porwą się solidarnie masy bawarskie i nie ustąpią, chyba po krwawym rozlewie krwi, jeśli zostaną zwyciężone.

Z dnia.

„TYLKO PRZYJACIEL PCHNIE CIĘ SZTYLETEM W PLECY“.

Wartość tego przysłowia sprawdza się u nas. Oto „Kurier Krakowski“, którego redaktor naczelny należy do sejmowego klubu P. S. L., a więc do większości rządowej, pozwala wypisywać takie rzeczy o rządzie, złożonym w znacznej części z członków tego klubu:

„Katastrofalny spadek naszej marki uzasadniony jest naszą gospodarką skarbową“.

Tyle o ministrze skarbu.

A o działalności ministra spraw zagran. wyraża się ten organ, znany ze swych stałych jak chorągiewka na dachu przekonani, takimi słowy:

„Ministerstwo spraw zagranicznych przygotowało kwestję (wybór p. Skirmunta do Rady Ligi Narodów) najnałajszniej, postawiło się rzecz fatalnie i związało ręce polskiej delegacji w Genewie“.

— „Strzeż mię Boże od takich przyjaciół, jak „Kurier Krakowski“ — może sobie powiedzieć słusznie premier Witos.“

JAK U BOLSZEWIKÓW.

Rozprawy, jakie toczyły się w Komisji wojskowej z okazji ataku posłów lewicowych, ściślej mówiąc dawnych belwederczyków, na ministra Szeptyckiego, odsłoniły rąbek tajemnicy z dziejów oddziału defenzywy.

Okazuje się na podstawie wiarygodnych relacji, że defenzywa pracowała bardzo usilnie, lecz nie w kierunku tropienia nieprzyjaciół państwa, tylko w kierunku otaczania opieką specjalną ludzi przeciwnego obozu lub odnoszących się krytycznie do Piłsudskiego.

Posłuchajcie Czytelnicy, co mówił na komisji minister Szeptycki:

„Jeden z oficerów (Bratkowski) zawiadomił mnie, że moja korespondencja osobista, którą miałem pod kluczem w swoim pokoju w Bristolu, znajduje się pod inwigilacją, na dowód czego może przytoczyć ustęp z tego listu i gdy razem z oficerem udałem się do mego pokoju, przekonałem się, że istotnie list ten zawiera powtórzony mi ustęp“.

Również poseł Dr Stefan Dąbrowski, wybitny polityk, niezmordowany działacz z okresu wojny, wróg ideologii germanofilskiej, szerzonej przez N. K. N., oświadczył na komisji, że jako wiceminister spraw zagranicznych w r. 1920 i 1921, był pilnowany przez defenzywę polską z powodu przyjacielskich stosunków z generałem Niesselm.

Podobnie działo się i dzieje się pod panowaniem bolszewickim.

Wstyd ogarnia każdego prawego człowieka, gdy czyta podobne rewelacje! Wstyd za tych, którzy kłamali to czynić i za tych, którzy wykonywali rozkazy. Alfa.

Rady miejskie umieją tylko narzekać

ale nie pracować!

Przepracowanie czy zrzucanie odpowiedzialności ze swych ramion?

Kraków, 6 października.

Wobec przedłużających się kadencji rad gminnych i wiejskich, zachodzą coraz to częstsze wypadki składania mandatów przez radnych. Bywają wypadki, że rady całe in corpore podają się do dymisji i przestają funkcjonować. Z tych powodów wyższe władze samorządowe zarządzają rozwiązanie zdekompletowanych rad gminnych i rozpisywanie nowych wyborów.

Ustępujący radni, motywując swe ustąpienie „przepracowaniem“ i chorobą.

Należy zaznaczyć, że ustawy nasze nie przewidują żadnych sankcji karnych, ani też środków zmuszenia radnych do pełnienia ich obowiązków. Zdaje się, że jedynie prawa pruskie posiadają w tym kierunku egzekutywę.

Jeśli chodzi o sprężystość pracy naszych komórek samorządowych, należałoby tej boleżącej zaradzić.

Zdaje się bowiem, że panowie radni czynią to nie „przepracowaniem“, ale że zabagniały gospodarke gminną, chcieliby obecnie w owym krytycznym stadium drożynianem zrzucić odpowiedzialność ze swych barków... Łatwiej bowiem narzekać i winić Rząd za obecne stosunki, aniżeli wziąć się samemu do naprawy tego, co się przez swą gospodarke popsuło.

T. Prenumeratorów

rosimy za wszelkimi reklamacjami w dostarczeniu dziennika zwracać się zaraz po niostrzymaniu tego wprost do Administracji Kraków, Dunajewskiego 7. I. piątko.

W Warszawie wykryto nowe gniazdo komunistów.

Kilkadziesiąt rewizji nocnych. — Opieszczenie księgarń „Książka“. — Skład rewolwerów. — 10 osób aresztowanych.

Wczorajszej nocy policja polityczna wsadziła istny kij w mrowisko komunistyczne w Warszawie. Poruszono i przetrząsnęto kilkadziesiąt mieszkań i nor komunistycznych. Od dawna obserwowana działalność księgarń „Książka“ przy ul. Hożej Nr. 17, budziła u władz bezpieczeństwa poważne wątpliwości.

Wreszcie przebrała się i cierpliwość policji. Zarządzono obławę nocną. Atak się udał, gdyż prace powierzone wytrawnym poskromicielom komuny. Gros pracy odbywał się około północy. Z Brackiej 17, rozeszły się grupki agentów po całym mieście.

Najciekawszym momentem było opieszczenie księgarń „Książka“, gdzie właśnie nagromadzono wiele interesującego materiału propagandowego i biblioteki komunistycznej. Specjalnie zainteresowano się osobami, kierującymi księgarnią. Po przeprowadzeniu rewizji w mieszkaniach prywatnych, członka zarządu księgarń p. Ostrowskiego, zarządzającego p. Stoneckiego i woźnego księgarń, niejakiego Figata, wszyscy powyżej wymienieni, zostali przez policję odprowadzeni do ekspozytury śledczej.

Ogółem aresztowano ubiegłej nocy 10 osób, zabierając u nich dowodowe materiały. Dopiero śledztwo i rozpatrywanie nagromadzonego materiału, ustali charakter winy aresztowanych. Przeważnie są to o-

soby pośrednio lub bezpośrednio pozostające w związku z działalnością podejrzanej księgarń.

Charakterystyczną była rewizja w mieszkaniu p. Murji Szurm de Strem, zam. przy ul. Marszałkowskiej 79. Oto wyjaśniło się, że nie tylko w sferach tej grupy „politycznych“ działaczy literatura i propaganda odgrywa poważną rolę. Nie pogardzają oni także realnymi osiągnięciami, np. osiągnięciami z cyngiel rewolwerowy. Oto p. M. Szurm de Strem „nie wiadomo“ po co przechowywała u siebie kilka rewolwerów szybkostrzelnych, najnowszych systemów, dwa mauzery z kolbami itp. akcesoria walki politycznej.

Również wśród zabranych druków zatrzymanych u podejrzanych działaczy komuny, znalazły się karabiny.

Śledztwo ujęte momentalnie w ręce, zatacza szerokie kręgi. — Ciekawem jest, że w wielu wypadkach rewizji właścicieli mieszkań, co do których istniały pewne poszlaki obciążające, byli „chwilowo“ nieobecni w domu, a nawet w Warszawie. Czyżby ich nieobecność łączyła się z odbywającym się w Berlinie kongresem centralnego komitetu komunistycznej Partii Robotników Polski?

Zapewne sprawa ta wyjaśni się niezadługo.

Wykrycie wielkich oszustw cłowych w Poznaniu.

Poznań w październiku.

Władze celne wpadły na trop wielkich oszustw z cłem, uprawianych na szeroką skalę przez firmę spedytorską Brill i Tuch w Poznaniu.

Właściciel firmy, Georg Tuch, zdołał już ulotnić się z Poznania, pozostawiając na łasce losu całe swoje przedsiębiorstwo, jak również urządzenie mieszkaniowe. Tuch wyjechał do Niemiec do swojej żony, która bawi tamże rzekomo u swoich krewnych. Z nim zniknął jednocześnie pierwszy ekspedjent Ast, który wyjechał rzekomo na urlop.

Tuch uprawiał szeroko rozgałęzioną akcję oszu-

kańczą przesyłkami zagranicznymi, idącymi przez Gdańsk do Poznania.

Proceder ten musiał być bardzo intratny, gdyż Tuch żył na wielkopańskiej stopie, miał własne samochody, powóz na gumach i występował bardzo arogancko, jak gdyby żadna z firm konkurencyjnych polskich nie mogła mu stawić czoła. Uderzało też, że przesyłki, nadchodzące z Gdańska, zlecano prawie wyłącznie firmie Brill i Tuch. Dla przeprowadzenia śledztwa bawi w Poznaniu jeden z wyższych urzędników celnych z Gdańska.

Szczegóły trzymane są na razie w tajemnicy.

Z tajemnic warszawskich waluciarzy.

Pobyt w więzieniu służy p. Stüeckgoldowi. — Nie powiedziano się symulowanie choroby. — Gotowy akt oskarżenia. — Stüeckgold gotuje się do dalszej pracy na pożytek skarbu polskiego.

Warszawa 6 października.

Głośny swego czasu z afery waluciarzkiej p. Stüeckgold, przebywający w więzieniu mokotowskim w Warszawie, usiłował za wszelką cenę pod pozorem choroby wy dostać się za kaucją na wolność. Marzenia waluciarza zawiodły.

Onegdaj odwiedziła pana Stüeckgolda w więzieniu mokotowskim urzędowa komisja lekarska i badała stan zdrowia herszta waluciarzy.

Po sumiennych oględzinach przyszli lekarze do przekonania, że Stüeckgold jest zdrow jak rybka.

Akt oskarżenia jest już gotowy, co do terminu zaś rozprawy przed posiedzeniem gospodarzem okręgowego sądu karnego, na którym rozpatrywać się będzie porządek, w jakim najpilniejsze sprawy sążone będą, dziś jeszcze nic pewnego powiedzieć nie można.

Równocześnie okazuje się, że popularna firma Stüeckgolda istnieje i prosperuje nadal. W tych dniach dom bankowy Stüeckgolda zwrócił się do rady giełdy pieniężnej z podaniem, w którym prosił o dopuszczenie przedstawiciela jego domu bankowego na giełdę, w celu zawierania transakcji.

Przy tem podaniu były załączone poświadczenia 17 banków, które bankier Stüeckgold ongi „nabrał“ na bardzo poważne sumy. W poświadczeniach tych banki stwierdzają, iż wszelkie zobowiązania względem nich są już przez Stüeckgolda uregulowane. Jest to powód do przyjęcia firmy na giełdę. Podanie było mile widziane przez niektóre osoby, ale na razie zwyciężyła rozwaga i Stüeckgold jako dom bankowy nie będzie figurował na giełdzie.

Podanie zostało odrzucone.

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU IM. SŁOWACKIEGO.

Niedziela popoł.: „Okna“.
wiecz.: „Grochowy wieniec“.
Poniedziałek: „Złoty wiek rycerstwa“.
Wtorek: „Wieniec grochowy“.

REPERTUAR OPERY I OPERETKI

Niedziela popoł.: „Ostatni walc“.
wieczór: „Zamarłe oczy“.
Poniedziałek: „Ostatni walc“.

REPERTUAR TEATRU BAGATELA.

Niedziela popoł.: „Nieprzyjaciółka“.
wiecz.: „Obłęd“.
Poniedziałek: „Obłęd“.
Wtorek: „Wicek i Wacek“.

MIESZKANIA, KTÓRE PADŁY OFIARĄ KRADZIEŻY. Do mieszkania Jana Raczka przy ul. Bonerowskiej 1. 8 włamał się niewysledzony dotąd sprawca, który skradł znaczną ilość garderoby, wartości 45 milionów Mp. Również onegdaj w nocy włamało się do kiosku R. Hil przy ul. Sławkowskiej 1. 25. Złodzieje dostali się do kiosku przez wybity przez nich otwór w ścianie i skradli wielką ilość towaru biawatnego, wartości kilkunastu milionów Mp.

CYGAN ZE SPÓLNIKIEM POD „TELEGRAFEM“. Policja aresztowała wczoraj dwu znanych złodziei, 17-letniego Stanisława Cygana i 22-letniego Andrzeja Spólnika. Cygana przytrzymał w chwili, gdy okradł na tandencie wieśniaczkę Marię Czekaj, Spólnika zaś na kradzieży dowodu złożenia pakunków na dworcu kolejowym na szkodę M. Trybusówny.

DOBRY TRZYMAŁ. Do policji donosiła Jadwiga Krokoszówna, że na głównym dworcu w Krakowie przy kasie bilotowej prosiła obok stojącego nieznanego jej mężczyzny, by jej przytrzymał walizę, sama zaś poszła kupić bilet. Po powrocie nie zastała już owego mężczyzny, który zbiegł z walizką.

TYTON ZA DARMO. Po hurtowni tytoniowej Ahraha ma Kranza przy ul. Krakowskiej zgłosił się wczoraj nieznanemu osobnik, który zażądał tytoniu na ogólną sumę 1,150,000 Mp. Gdy Kranz żądał tytoni zapakował osobnik ten korzystając z panującego wówczas natłoku w trafice, zabrał pakunek i nie zapłaciwszy, zbiegł ze sklepu.

BIERNY OPÓR LEKARZA. Dnia 6 bm. o godz. pół do 8-mej rano udano się do lekarza, dra Stanisława Riosowskiego, przy ul. Zwierzynieckiej 1. 8, a który jest zarazem lekarzem Kasy chorych, z prośbą o przybycie ciężko chorej żony członka Kasy chorych, zamieszkałego w drugim domu pod L. 10. Spotkana służąca czy posługaczka tegoż doktora, która właśnie wchodziła do mieszkania, zapytana przez męża chorej, czy p. doktor jest w domu, dała odpowiedź potakującą, ale znając widocznie swego pana, odrzekała wymijająco, że p. doktor

nie ustępując, żądał stanowczej odpowiedzi. Wtedy służąca odszedłszy, poszła zapytać się doktora. Po chwili przyszła z nieoczekiwaną odpowiedzią, że pan doktor nie jest z Kasy chorych i nie pójdzie do chorej. Udano się wtedy do miejskiej Kasy chorych, gdzie potwierdzono jego przynależność. Słyszano już o nim wiele takich wypadków, gdzie odmawiał pomocy lekarskiej. Co po takim lekarzu, jak nie wykonuje swego zawodu.

Apeluję więc do Izby lekarskiej, aby raczyła pouczyć pana doktora o jego obowiązkach — do Kasy chorych zaś, aby takich panów, jak pan doktor Kłosowski, napędziła, by członek Kasy chorych, płacący tak wysoki naracz, miał zapewnioną sumienną i rzetelną pomoc lekarską.

ZWYŻKA CEN MIĘSA I WĘDLIN. Miejska komisja sanitarna rozpatrywała na wczorajszym posiedzeniu cenki zarówno rzeźników, jak i masarzy. Ustalono następujące ceny: w sklepach I klasy 1 kg. mięsa wołowego z dokładką 80.000 Mp, bez dokładki 96.000 Mp; w sklepach II klasy 76.000 Mp i 91.000 Mp; w sklepach III klasy 70.000 Mp i 84.000 Mp. Wieprzowina i wyroby masarskie podrożały o 20 proc. tak, że 1 kg. wieprzowiny kosztuje obecnie 104.000 Mp, kotletów 114.000 Mp, słoniny białej i białej 158.000 Mp, wędzonej 165.000 Mp.

OLBRZYMA PODWYŻKA CEN WĘGLA. Z dniem 1 bm. weszły w życie następujące ceny węgla: za 10 cetnarów metr. loco kopalnia: górnośląski 2490000 Mp, dąbrowiecki 1965000 Mp, Bory, Libiąż, Siersza 1867600 Mp, jaworzniński 1890000 Mp. Węgiel z Jaworzna wysłany na

potrzebę ludności m. Krakowa jest o kilkadziesiąt tysięcy tańszy na tonie, zaś dla m. zakładów użyteczności publicznej kosztuje 1.698.200 Mp. Ceny węgla jaworznińskiego w Krakowie za 10 cetn. metr. są następujące: w składach hurtowych przy dworcu (wraz z odwozem) 2.321.400 Mp, w składach hurt. w mieście 2.416.000 Mp, w składach drobnych handlarzy w mieście 2.516.000 Mp. Na podwyżkę cen węgla wpłynęło podrożenie samego węgla w kopalni o 23 proc. oraz 100 proc. podwyżka taryfy kolejowej. Powyższe ceny obowiązują do 15 b. m.

DALSZE TRANSPORTY CUKRU DLA KRAKOWA. Wczoraj nadeszły do Krakowa 3 wagony cukru, jako reszta kontyngentu wrześniowego. Konsumy i kooperatywy, które dotąd należnego cukru nie pobrały, winny zgłosić się po asygnaty do m. Biura aprow. w poniedziałek 8 bm. Sprzedaż detaliczna między ludność, należąca do konsumów, odbywać się będzie w dotychczasowych kramach miejskich przy pl. św. Ducha i w Podgórzu do środy 10 bm. włącznie.

TRAGICZNA ŚMIERĆ POD KOŁAMI POCIĄGU. Wczoraj rano na torze kolejowym między Krakowem a Łobzowem znaleźli funkcjonariusze kolei trupa mężczyzny, noszącego na całym ciele ślady przejechania przez pociąg.

Zawiadomiona o wypadku ekspozytura urzędu śledczego w Krakowie podjęła na miejscu śledztwo i ustaliła, że mężczyzna ów przejechany został przez pociąg osobowy Nr. 15 widocznie w chwili, gdy przechodził przez tor.

Na przestrzeni od miejsca przejechania do miejsca znalezienia zwłok, wynoszącej 65 kroków, widniały poszarpane kawałki ciała, ślady krwi i mózgu, oraz strzępy odzieży.

Z dokumentów, znalezionych przy tragicznie zmarłym wynika, że ofiarą wypadku padł niejakiego Feliksa Zamora, rodem z Zawadki, pow. Pilzno koło Tarnowa. Dotychczasowe śledztwo ustaliło, że Zamora widziano po północy idącego w stanie nietrzeźwym w stronę Zamborowa. Zwłoki po oględzinach komisji przewieziono do Zakładu medycyny sądowej w Krakowie.

WYKRYCIE TAJNEGO MAGAZYNU TYTONIU. Podczas śledztwa przeciw spekulantom wywozowemu wpadli wywiadowcy Lotnej Brygady Wywozowej na skład magazynowania tytoniu ze względu na oczekiwana podwyżkę cen. Wykryto pochowane wyroby tytoniowe w różnych skrytkach mieszkania trafikanta Maurycego Hilfsteina, zamieszkałego na rogu ul. Wolskiej. Znalezione tam 344 pudełek papierosów „Sport“, Damskich, Sfinksów, 322 paczki tytoniu, 2 pudełka cygar i 118 pudełek sacharyny. Niektóre wyroby tytoniowe pochodzą jeszcze z roku 1922. — W kiosku Jakóba Steinera przy ul. Dietlowskiej znaleziono 217 pudełek papierosów rozmaitych gatunków oraz papierosy przemycane z Niemiec. Nadto skonfiskowano u Steinera 51 dolarów, 59 kor. czeskich i 110 kor. austr. Cały towar obłożono sekwestrem i sprawę obu spekulantów oddano Prokuraturze.

Kto potrzebuje obuwia niechaj się przekona.

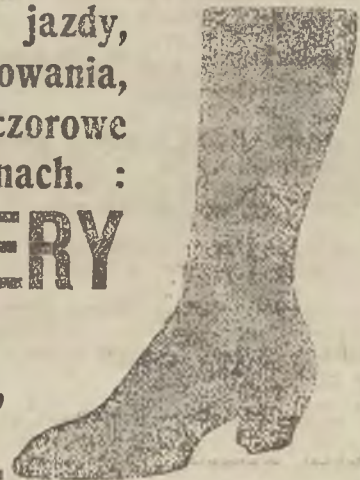
Damskie, męskie, dziecinne, buty do konnej jazdy, czarne, brązowe i lakiery, jak również do polowania, nieprzemakalne, białe ślubne i lakierki wieczorowe : w najlepszym gatunku i najnowszych fasonach. :

Zaopatrzyć się tylko **W. KAPERY** można w firmie ---

w nowo otwartej filii

przy ulicy św. Tomasza L. 29,

lub Sławkowska 24 w KRAKOWIE.

KUNEROL

PRZEWYBORNÝ TŁUSZCZ ROŚLINNY,

zawiera 100% czystego tłuszczu z orzechów kokosowych.

Przedstawiciel: M. VORZIMMER, Kraków.

WAŻNE DLA PRZEMYSŁU MEBLOWEGO I FURNIROWEGO !

KUPIJCIE TYLKO Z PIERWSZEJ RĘKI:
Furniery z drzew krajowych i zagranicznych,
z drzew szlachetnych i egzotycznych
Dyktły rżnięte i klejone, po cenach fabrycznych konkurencyjnych, w składach fabrycznych u firmy: 6053

„PEBEDE“

w Krakowie, ul. Szpitalna 7, Dom pod rakiem.

UWAŻAJCIE NA ADRES!

Dla odbiorców z prowincji i odległych miejscowości ceny znacznie niższe i udogodnienia płatnicze.

BEZ ŻADNEGO RYZYKA!

Aby się przekonać o dobrej jakości towaru i o cenach niskiej podróży się opłaca. Dla zamawiających obsługę fachową. Jeżeli towar się nie spodoba przyjmujemy takowy z powrotem a pieniądze zwracamy. Prosimy o łaskawe odwiedzenie naszych składów, bez obowiązku kupna. Dostawa wprost ze składów w Krakowie lub też z fabryki. Przy większym odbiorze odpowiedni rabat. Od licznych naszych odbiorców stale otrzymuje zamówienia „PEBEDE“ DOM MEBLOWY I SKŁAD FABRYCZNY FURNIROWY I DYKT, KRAKÓW, Szpitalna 7, Tel. 234-

ZWIĄZEK INTELIGENCJI POLSKIEJ W KRAKOWIE

otwiera wpisy na następujące kursy:

JĘZYKA FRANCUSKIEGO niższy i wyższy, JĘZYKA WŁOSKIEGO i JĘZYKA ANGIELSKIEGO.

Kursy będą prowadzone pod kierunkiem pierwszorzędnych fachowych sił nauczycielskich. — Kursy buchalterji, gorsciarstwa, kilimkarstwa, koronkarstwa, kroju i szycia oraz modniarstwa.

Wpisy przyjmuje Biuro Związku Inteligencji Polskiej co dziennie (oprócz świąt) od godz. 5—7 wieczorem, ulica SMOLEŃSKA 9., „Muzeum Przemysłowe“. 6066

SPRZEDAM 7 obrazków ręcznie malowanych za 700.000. Mkp. Zgłoszenia Retotyka 9. parter pierwsze drzwi na lewo. 1028

KUPIĘ gramofon dobrej marki lub aryston używany. Chcący sprzedać zechcą się zgłosić pisemnie do Administr. Gońca Krak.

NIE PRZEPLACAJCIE!

Kupujecie tylko z pierwszych rąk!

Pomimo okropnej zwyżki obcej waluty, pomimo prawie ciągłych strejków, a przez to samo okropnego wzrostu cen na wszelkiego rodzaju manufaktury, my jednakże wysyłamy wprost z fabryki pocztą po starych, tanich bardzo dostępnych (z bardzo niewielką zwyżką) cenach. I radzimy nie zwlekać, póki zapasy się nie wyczerpią.

1) **Melanż Prima.** Towar ten jest nie do rozdarcia, bardzo ładny i trwały w noszeniu, tak że jest niezbędnym dla każdego na codzienne ubranie. Cena na 3 metry na całe ubranie męskie lub damskie gat. A. 500.000 mkp., B. 650.000, gat. C. 800.000 mkp.

2) **„Boston”.** Ostatnia Nowość sezonu. Wyrób z czystej wełny, w najmodniejsze kolory i desenie, bardzo praktyczny i modny materiał na eleganckie męskie ubranie, lub na damskie kostjumy i płaszcze. Cena za 3 metry. gat. A. 900.000 mkp., gat. B. 1.200.000 mkp., gat. C. 1.500.000 mko., prima 2.000.000 mkp.

3) **Komplet podszewki** pod ubranie wysyła się za mkp. 400.000 i 650.000.

4) **Na zimę. Wełny na palta damskie i męskie,** czysto wełniane, jedwabisto-miękkie, jednokolorowe i melange, po lewej stronie kraty zastępują podszewkę, (na damski płaszcz potrzeba 3 metry, na męskie 2 i pół metra. Cena metra A. 800.000, B. 900.000 i C. 1.000.000 mkp.

5) **Dla pań modne korciki lub szewioty** na eleganckie suknie, kostjumy. Cena na metr. 150.000, 200.000, 300.000, 400.000 i 500.000 mkp.

6) **Fanela na zimę, piękna, miękka, puszysta,** ciepła tkanina we wszystkich kolorach, zdatna na wszelkiego rodzaju damską garderobę, szer. 65 cm. Cena metra 75.000 mkp. — Podwójnej szerokości 150.000 mkp.

7) **Chustki duże, zimowe, puszyste, ciepłe, ładne desenie,** w ciemnych kolorach za sztukę tylko 700.000 mkp.

8) **Nowość. Gotowe Sweatry,** czysto wełniane, długie, puszyste, ciepłe praktyczne we wszystkich kolorach. Cena sztuki: 1.000.000 mkp. Z tego samego materiału bluzki szt. 400.000

9) **Ostatnia nowość sezonu. Trykotna Jedwabna** na najładniejsze i najmodniejsze damskie stroje we wszystkich kolorach. Szerokość materiału 180 cm., tak, że jedna szerokość wystarcza w zupełności dla najtejszej osoby. Na suknię potrzeba najwyżej od 1 i pół do 2 metr. Cena za metr 400.000 marek.

10) **Płótna białe lub kolorowe** na bieliznę, pościel, wyspy i poszwy. Cena za metr 75.000, 85.000 i 100.000 mkp.

11) **Fronki na metry, piękna kanwa przetkana** paszczkami koloru białego lub kremowego, szer. 90 cm. Cena 95.000 mkp. za metr. — Towary wysyłamy netychmiast po otrzymaniu zamówienia za zaliczką pocztową, nawet bez zadatku. Za przesyłkę, opakowanie (w płótnie assekuracja i inne wydatki dolicza się 5%.

Bez wszelkiego ryzyka. Kupujący absolutnie nic nie ryzykuje, gdyż jeśli towar się nie spodoba, przyjmujemy takowy z powrotem i zwracamy pieniądze.

Zamówienia prosimy adresować:

Ekspedycja przesyłek pocztowych

„NADZIEJA”

Łódź, ul. Kilińskiego 40 G. K.

P. T. Przyjeżdżających do Łodzi uprzejmie prosimy o odwiedzenie naszego składu.

Otrzymujemy codziennie od naszych klientów niezliczoną ilość podziękowań. 5067

SPECJALNY BANDARZYSTA

Antoni M. Mirkiewicz, Kraków, Mostowa 4.

fachowiec od lat 35, poleca **paszki przepukilnowe** dla osób cierpiących, b. praktyczne bez sprężyn oraz w ciężkich wypadkach, gwarancja za skutek. Liczne uznania. Listowne wyjaśnienia. Ostrzega się przed fuszerami i blagierami, którzy wprost wyzyskują i narażają na różne przykrości. 6029

INSTALACJE ELEKTRYCZNE

Inż. TADEUSZ LESZCZYNSKI

Biuro i sklep: Kraków Grodzka 65.

przeprowadza wszelkiego rodzaju instalacje elektryczne tak w miejscu jak i na prowincji, przeróbki i naprawa istniejących instalacji. 6040

Dostawa materiałów elektrotechnicznych i technicznych.

Ostrzeżenie.

Ostrzega się P. T. przed niejakim M. Tillemannem, fałszywie podszywającym się lekarzem oraz bandażystą, który szumnymi ogłoszeniami wyzyskuje opinię publiczną, że leczy radykalnie przepuklinę swojimi opaskami. O leczeniu przepukliny zaświadczyć może jedynie lekarz. Tego rodzaju fuszer wprowadza osoby w błąd, nie będąc fachowcem, lecz z zawodu fryzjerem, a ostatnio był zamiataczem w szpitalu wojskowym przy protezach. Scigany jest przez władze przemysłowe za nielegalne fuszerki. Z ubolewaniem zanaczyć należy, że władze będąc poinformowane tak długo pozwalają prowadzić podobną fuszerkę bez żadnej karty przemysłowej. Stwierdzono iż żadnego wynalazku ani patentu niema, a system jaki fuszeruje którego sobie przywłaszczył jest znany.

POWROZNICZE WYROBY

postronki, sznury, szpagaty, łaśmy i t. p.

poleca częściowo i hurtownie

WYTWÓRNIA LIN KONOPNYCH

(Specjalność liny transmisyjne)

SZ. BIŃCZYCKI

Kraków, pl. Kossaka 7.

P. K. O. Nr. 152.086.

Cenniki na żądanie.

Ogrodzenia

nietylko tańsze od drewnianych lecz estetyczniejsze i trwalsze.

Kompletne ogrodzenia z siatki drucianej zwykłe i ozdobne wraz z bramami i furtkami, jak również ogrodzenia kombinowane z drutem kolczastym, poleca:

Firma

W. Kucharski

Spółka Akcyjna

Fabryka drutu i wyrobów drucianych

KRAKÓW

Romanowicza 1. 5.

Telefon 277.

Adres tel. „Matagor”

Dostawa szybka duży zapas siatek na składzie. Oferty i prospekty na każde żądanie.

Dla panów specjalność!

Szlifowanie brzytwy oraz wielki wybór brzytwy, maszynek do włosów i t. p. stalowe wyroby. 6036

MYSZKOWSKI

Kraków, Dietłowska 46.

Maszyny do pisania i rachowania

przyjmuje do gruntownej naprawy i czyszczenia

Włodz. Keyha mechanik KRAKOW, Florjańska 3.

6005

Sprzedaz

DOM murowany o 4-rech ubikacjach, nowy, dachówką kryty, ogrodzony sztachtetami w Borku Fałęckim na „Zaborzu” z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Cena przystępna. Wszystkie mieszkania wolne. Wiadomość: Kraków, ul. Pedzichów 3, sklep spożywczy. 6056

Kilka rowerów „Puch” nowych z lakierem w czasie transportu nieco uszkodzonym, do nabycia po cenach znacznie niższych. Kraków, Sławkowska 11. 6059

Różne

KURS tkania kilimów i dywanów strzyżonych dla inteligencji po niższej cenie. Czysta 6, parter na prawo. 6003

PRZYSTAPIĘ do spółki z 100 milionami i współpracą w Krakowie. Zgłoszenia do Adm. Gońca pod „Praca”. 6073

TADEUSZ KUCHARSKI ur. w roku 1899 w Rzeszowie unieważnia zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Rzeszów. 6083

UNIEWAŻNIA się skradzione papiery wojskowe na nazwisko Karol Świadek, ur. w r. 1899 w w Soboniowicach. 6085

PAMIĄTKA po Mickiewiczu: Szkatułka, mała, służąca do przechowywania piór i t. p. do sprzedania. Autentyczność pewna. Amatorzy zechcą zgłaszać się listownie do Adm. Gońca Krak. pod „Pamiętka”. 1015

GARNITUR salonikowy z konsolą, 3 materace całkiem nowe do sprzedania. Nowak, ul. Pedzichów 1. 13. II. piętro. 1051

Matrymonialne

KAWALER przystojny, nieposzlakowanego charakteru, na dobrze płatnej posadzie jako majster w fabryce, ożeni się z panną przystojną i religijną w wieku od 22—30 lat, posiadającą mieszkanie w Krakowie. Wdowa bezdzietna nie wykluczona. Zgłoszenia do Adm. „Gońca Krak.” pod „Zacność”. 6054

OŻENI się z niezamożną o nieskazitelnej przeszłości panną, przystojną brunetką lub szatynką z ciemnymi oczyma, białą delikatną cerą, pełną twarzą, dobrą i łagodnym flegmatycznym usposobieniem, urzędnik państw. VIII stopnia starszy kawaler. Zgłoszenia do Gońca Krak. pod „Antoni” o ile możliwości z fotografią. Pośrednictwo wynagrodzi. 6051

KUPIEC, lat 38 przystojny, inteligentny i majątny, poszukuje dla braku znajomości, pań w celu matrymonialnym. Panie lub młode bezdzietne wdowy do lat 30 muzykalne z odpowiednim kapitałem zechcą złożyć oferty z fotografią do Adm. „Gońca Krak.” pod „Zycie”. 1020

Nie przepłacajcie! Kupujecie tylko z pierwszych rąk!